

Brut! Nehote se mi je misel vrnila, sedaj je tudi pri prihodnjih volitvah okrajni zastop izgubljen za nas, kar se je žalibog letos uresničilo. Ako se že na take ljudi ni zanesti, je pač težko še delo!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Dobrna pri Celju. Dan 18. oktobra na Dobrni obeta biti velik dan. Na vseh koncih in krajih se delajo velike priprave, da bo vdeležba zares velikanska. Dobrna je pa tudi zares pripraven kraj za političen shod in ob enem takih shodov potrebna. Nemčurstvo buta z vso silo na vrata narodne Dobrne, treba je torej, da se take nakane primerno zavrnejo — Nobenemu ne bo žal, kateri pride 18. oktobra na Dobrno. Razmere v naši državi so tako zamotane, stališče Slovencev na Štajerskem tako težavno, da je za vsakega domoljuba potrebno, da sliši naravnost iz ust gg. državnih in deželnih poslancev, kako da stvari stojijo. Imamo se pa Slovenci sploh in Dobrnčani še posebej veliko želj in pritožb, o katerih se hočemo pomeniti. Torej od blizu in daleč 18. oktobra vse na Dobrno. Zborovanje bo po večernicah in sicer v občinski hiši; prostora je dovolj. Vsakemu poštenemu Slovincu je pristop prost.

Državni poslanec vitez Berks nam brzojavno poroča, da bo v nedeljo na Dobrni poročal namesto zadržanega g. Žičkarja vitez Berks. Ne vemo, zakaj je poslanec Žičkar zadržan, a izvestno ne zaradi tega, ker bi se bal priti na shod. O takem strahu govori namreč »Slov. Narod«, nemara zopet po inspiraciji znanega mladega »narodnjaka«, ki se na Štajerskem hlina duhovnikom, v kranjskih listih pa jih imenuje lumps, kakor tokrat g. Žičkarja. Naši ljudje pa gredo takim »rodoljubom« na limanice!

Osebnost. Višji davčni nadzornik v Slovenjgradu Adolf Klodič vit. Sabladski je prideljen ljutomerskemu okrajn. glavarstvu v službovanje. — Pri nekem izletu v Kamnik se je poškodoval načelnik železniške postaje v Rajhenburgu, g. Franc Podkrajšek. Zaradi tega se je odpovedal službi postajenačelnika ter je premeščen v Ljubljano.

Promocija. Na graškem vseučilišču je bil dne 9. t. m. promoviran gosp. Fr. Čeh doktorjem vsega zdravilstva.

Najvišje potrjenje. Izvolitev Franca Zdolšek predsednikom okraj. zastopa Vranskega in Mihaela Jezovšek njegovim namestnikom je cesar potrdil.

Mariborske novice. V Mariboru obstoji nekaj let pevsko društvo pekovskih pomočnikov. Blagajničar tega društva je bil pekovski pomočnik Jože Šlik, ki je pa te dni izginil iz Maribora. Z njim je izginila tudi blagajna. — Minoli teden so prijeli tatice, ki je vedno kradla vence raz grobov tukajšnega pokopališča, v osebi 60 letne brezposelne Marije Polanec, ki je rojena v Trnovcah, okraj Ptuj. Zasačili so jo pri kradenju rož. — Dne 9. t. m. so zaprli nekdanjega železn. uradnika Adolfa Seuffert zaradi prestopka navedenosti. — Minolo soboto je vdarilo oje hlapca Franca Kojc, ko je peljal voz gnoja ter je vodil konje pri oju, tako močno v prsa, da se je zgrudil na tla. Prepeljali so ga v bolnišnico. — V soboto, dne 17. t. m. priredi tukajšnja Čitalnica obiteljski večer. — Namesto podrte brvi bo začasno napravljen brod, ki bo brezplačno prevažal ljudi.

Iz štajerskega dež. šol. sveta. V seji dne 24. septem. je sklenil deželni odbor povečati ljudsko šolo v Ljubnem v štirirazredno; na znanje se je vzela otvoritev obrtnega kurza v Marnbergu. Nastavljeni so kot nadučitelji sledeči gg.: na ljudski šoli v Lugovcu nadučitelj Rudolf Poklič iz Velke, na ljudski šoli v Št. Ožbaldu pri Eibiswaldu zasebni učitelj v Šostanju Jan. Šuen,

na ljudski šoli v Podčetrtru nadučitelj Franc Lovrec iz Olimja, na ljudski šoli pri Sv. Marjeti na Drav. polju tamošnji šolski vodja Andrej Golob, na ljudski šoli s slovenskim učnim jezikom v okolici Velenje učit. in šol. vodja Janez Rupnik iz Špitaliča in na ljudski šoli v Majšpergu učit. Jož. Lovrec od Sv. Urbana pri Ptuj. Kot učitelj in šol. vodja je nastavljen na ljudski šoli v Gornji Rečici učit. in šol. vodja Henrik Hribernik od Sv. Miklavža nad Laškim. Kot učitelji ozir. učiteljice so nastavljeni sledeči gg. in gđene: na ljudski šoli v Marnbergu učitelj Jožef Widmoser iz Puščave, na ljudski šoli v Makolah učitelj in šolski vodja Jurij Lulek iz Podturja na Koroškem, na ljudski šoli v Studenicah učit. Sebastijan Krotky iz Reke, na ljudski šoli v Vidmu učit. Franc Jamšek iz Selnice ob Dravi, na ljudski šoli pri Sv. Katarini nad Laškim učit. Rudolf Kalan iz Pišec, na ljudski šoli v Hrastniku učit. Ant. Hohnjec od Sv. Petra pod Sv. gorami, na ljudski šoli v Št. Lovrencu na Drav. polju tamošnji učitelj Al. Bučar, na ljudski šoli pri Sv. Andražu v Sl. gor. učitelj Franc Cvetko od Male Nedelje, na ljudski šoli v Makolah učiteljica Marija Hos iz Negove, na ljudski šoli v Črešnevcu učiteljica Pavla Miklavc iz Makol, na ljudski šoli v Šmartnu ob Paki Antonija Valenčič iz Stranic, na ljudski šoli v Galiciji učiteljica Ivana Klemenčič iz Gotovelj, na ljudski šoli pri Sv. Andražu v Sl. gor. učiteljica Aloj. Cvetko roj. Frauensfeld od Male Nedelje. Kot pomožni učitelj za šol. okraja Ljutomer in Gor. Radgona je imenovan učitelj gosp. K. Mavrič v Križevcih pri Ljutomeru.

Trgatev se je ta teden začela po naših vinogradih. Vino bo, kakor poznavatelji zatrjujejo, izborna in sicer več, kakor se je splošno pričakovalo, ker baje dobro teče.

V obrambo proti lutrovcem je izšla v tiskarni sv. Cirila v Mariboru knjižica: »Luther, wie er lebte und lebe«. Cena knjižice 60 vin. po pošti 10 vin. več. Znesek se vpošle tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Odlikovanje. Na dvornem lovu v Mürzstegu je odlikoval povodom opravljanja službe ruski car Nikolaj II. s srebrno kolajno žandarma Avgusta Petrak, ki je rojen Savinječan.

Nova železnica. Za pripravljala dela železnice iz Petrovc do premogovnika v Zabukovcih je dobil koncesijo L. vitez Mašek pl. Bosnodol.

Umrli je minuli teden posestnik Anton Hribernik v Braslovcah. Rajni in jeden, ki se živi v Braslovcah, sta zadnja, ki sta služila štirinajst let cesarja in sicer pod feldmaršalom Radeckijem. — V Falu ob kor. žel. je umrl v ponedeljek, dne 12. t. m. po noči lesni trgovec in posestnik Jožef Ilgo v 50. letu.

Ogenj. V sredo, dne 7. t. m. zvečer je zgorel v Ostrožnem marc posestnika Demica p. d. Ocvirka iz Zadobrove. Najemniku Ratajcu je zgorelo za 200 K krme. — V Gornji Vižengi pri Sloven. gradu je zgorela 7. t. m. hiša in gospodarsko poslopje posestnika Janeza Verzonika. Ljudje so komaj živino rešili, vse drugo je zgorelo. Posestnik ni bil zavarovan.

Nesreče. V bližini Slovenjgradca je bil povožen dne 7. t. m. Gregor Greiner, kovač iz Spod. Dravograda. Predno so ga prepeljali v bolnišnico, je umrl. —

Ruški kmetijski fantje. V zadnji številki »Slov. Gosp.« je dopis iz Ruš, ki bi znal škodovati poštenju vrlih »narodnih ruških fantov. Resnici na ljubo moramo povedati, da so se le drvarski fanti stepli, kateri so se v vasi preveč dobrega vinca navlekli.

Ptujske novice. Zaradi javnega nasilstva je zaprt Janez Podhostnik, kočarski sin od Sv. Barbare v Haložah, hrvaški živinski trgovec Jakob Hruškar iz Vidovec, okraj Varaždin in viničarski sin Jožef Hojnik.

Od Sv. Lovrenca na Drav. polju. Velika žalost je zadela našo mladeniško Marijino družbo. V teku štirih tednov je nemila

smrt pobrala iz naše srede dva nepozabna sobrata, šestnajstletnega Antona Žunkovič in štirindvajsetletnega Antona Mohorko. Oba sta umrla po kratki vročinski bolezni, prevadena s sv. zakramenti. Pogreb obeh je bil prav gniljiv; vključ silnemu poljskemu delu se ga je udeležilo lepo število družbenikov. Med petjem in molitvijo so izročili rajna sobrata materi zemlji; tudi sv. obhajilo so za prvega že darovali, za drugega pa še bodo. Bog daj rajnim sobratom večni mir in pokoj, vrlim družbenikom povrni delo usmiljenja, žalujočim starišem, bratom in sestram pa podeli tolažbo!

Prememba poštnega imena. Pošta Cerkevnik v Slov. goricah se sedaj zove »Sv. Anton v Slovenskih goricah«.

Rihtarovski občani bi pač morali biti vsega obžalovanja vredni, ako bi ne zmogli v celi občini sposobnejšega moža za občinskega predstojnika, kakor je tačasni njihov župan Peter Kajdič. Tako sem vzel pred nekimi dnevi v Rihtarovsko občino pristojno družinč M. N. v službo, ki je prineslo od Kajdiča popisane poselske bukvice seboj. V poselske knjige, ki so pač najvažnejši dokument za vsako družinč, spravil je ta človek take »kozle«, da jih pač menda celi svet ne bi mogel razumeti, čeravno je Kajdič hotel biti »nobel« ter pisati nemški. Evo vam dragi bralci par črtic iz te knjige, da sprevidite, kako je opisal Kajdič to osebo: Velikost: Kalajn; obraz: Roth; oči: grau; obrvi: Muhl; nos: Mahl; usta: Gešpiet; lasje: Prane; zobje: guh. — Bravo, rihtarovska občina, da imaš takega učenjaka, kot moža na prvem mestu v občini! Pošlji ga na Kitajsko, tam mogoče dobi službo vseučilišnega profesorja, a tu med Slovenci smejejo se lahko celo krave njegovi nemški »sprahi«. Sami pa zberite za vodstvo občine moža, ki se ne bode sramoval maternega jezika. — A. Š.

Slovenci gornjeradgonskega okraja ne pozabite, da je naše volilce, dne 11. sept. najhuje izzival Johann Kurboš, gostilničar »pri Slonu« v Gornji Radgoni.

Potres. V nedeljo, dne 11. t. m. so začutili v Ljubnem okoli 9. ure zvečer potres, ki je trajal približno dve sekundi.

Oče je »sedel« namesto sina. Posestniški sin Jurij Plevnik iz Virštanja pri Šmarju je bil obsojen pri sodniji v Celju na dva meseca ječe. Ker se mu pa ni dopadlo v ječi, katero je že prej večkrat okusil, pregovoril je svojega očeta Jurija Plevnik, da je šel namesto njega »kaše pihat«. Toda sodnija je za to goljufijo zvedla — ter obsodila očeta na eden teden zopora in tudi sin je dobil še eden teden povrh.

Otvoritev konjiškega okrajnega glavarstva se je slavila dne 12. oktobra z zajutrekom in obedom v dveh nemških gostilnah. Na slavlje so prišli sami gospodje, seveda nemški in nemškutarski. Ali okrajno glavarstvo ne bo tudi za slovenske kmete?

Tatvine. Dne 5. t. m. je ukradel neznan tat županu v Mali vasi, medtem ko so bili ljudje na polju, iz stanovanja občinski pečat in okoli 10 K denarja. Isti dan je bilo ukradeno posestniku Janžekovič v Gajovcih več stvari med temi tudi srebrna ura. — Na Gornji Polskavi je nekdo že dalje časa kradel v tamošnjem potoku postrvi. Minoli petek so pa vjeli v Mariboru Marijo Trumer iz Gor. Polskave, ko je hotela prodati v neki tukajšnji gostilni postrvi. Pred sodnijo se bode zagovarjal tudi njen mož, ki je lovil ribe. — V noči od 1. na 2. decembra leta 1899 so neznani tatovi ulomili v klet gostilničarja Slaček v Ščavniški dolini ter mu ukradli pet litrov žganja. Iz kleti so potem prišli v kuhinjo in lopo, odkoder so hoteli s silo vdreti v sobo, kjer je gospodar spal. Streljali so v duri ter grozili gostilničarju, da ga umorijo, če ne da denarja. Ker k sreči niso mogli ulomiti vrata, razbili so okna in eden je vrgel goreč šop slame skozi okno v sobo. Nato so še zažgali gospodarsko poslopje. Škode so napravili za 1572 kron. Takrat je orožništvo brezuspešno iskalo hu-

dodelce. Še le 5. t. m. sta se izdala zakonska Anton in Apolonija Horvat, kočarja v občini Dervanje. Pri prepiru sta si začela predbacivati storjena zločinstva. To so slišali drugi ljudje, ki so javili orožništvu, katero je aretiralo slaboglasno dvojico.

Porotno zasedanje v Celju. Za četrto porotno zasedanje t. l. je imenovan predsednikom porotnega sodišča deželno-sodni svetnik Jožef Reitter in njegovim namestnikom dež.-sodna svetnika Štef. Katzianschitz in Ludovik Perko.

Tepež. Pri kožuhanju koruze so se stepili v Stanovšini fantje ter je Janez Vaupotič zadel s hlodom svojega tovariša Jožefa Stermšek in ga smrtnonevarno ranil. — Dne 5. t. mes. je udaril Jožef Bračko iz Starega loga svojega tovariša Ferdinanda Šeter z gnojnimi vilami po glavi, da se je nezavesten zgrudil na tla. Bračka so izročili sodnji v Slov. Bistrici. To je skrajna surovost, človeka brez vzroka napasti.

Stavka premogarjev v Trbovljah in Zagorju še vedno traja, ker ravnateljstvo premogokopov noče ugoditi pravičnim zahtevam delavcev. Minuli petek je bil v Trbovljah graški cesarski namestnik grof Clary. Zdaj že stavka okoli 4500 mož. Med delavci je vse mirno.

K smrti je bil obsojen dne 8. t. m. v Duisburgu na Nemškem rudokop Vengust iz Trbovelj, ker je umoril tri osebe.

Cerkvene stvari.

Nova maša. V Celju je dne 11. okt. v cerkvi oo. kapucinov prvo sv. mašo pel č. o. Kamil Požar, sin g. Jakoba Požar, c. kr. poštnega kontrolorja v Celju. Pridigoval je njegov starejši brat, č. g. Alfonz, mestni kaplan v Slov. Bistrici. Gospod novomašnik gre še nazaj v Celovec, da tam dodela 4. leto bogoslovnih šol.

Podružnica Sv. Treh Kraljev v župniji Sv. Benedikta v Sl. gor. je sedaj krasno prenovljena po mnogem trudu vlč. g. župnika Zmazka. Slikanje je kaj lično izvršil vsega priporočila vredni naš slikar Fr. Horvat iz Gor. Radgone. Cerkev, ena največjih v Slov. goricah, je prelepa gotiška stavba, ki hrani marsikatero zanimivost. Na gledalce napravi s svojo velikostjo in pravilnostjo kaj veličasten utisek. Kdorkoli si jo je ogledal, je moral občudovati spretno umetniško delo slovenskega stavbenika g. Luke Novaka, ki jo je zgradil pred več nego 300 leti. Bila je in je še sedaj romarska cerkev. Posebno radi jo obiskujejo ogrski Slovenci. Prihodnjo nedeljo se izvrši pri pozni službi božji slovesno blagoslovljenje predelane glavnega oltarja in prenovljenih podob. Mil. knez in škof pa so obljubili, da drugo leto posvetijo glavni oltar te krasne hiše božje.

Planina. Dne 11. okt. t. l. se je ustanovila Marijina družba v fari šentvidski na Planini. Po dovršeni tridnevnici, ki sta jo opravila dva č. gg. lazarista iz Celja, je bilo vsprejetih 125 deklet in 35 mladeničev. — Dne 26. septembra so ravnotam preč. gosp. duh. svet. Ant. Ribar blagoslovili krasno kapelico brezmadežne Device, katero sta si v domačo pobožnost postavila kmet Fr. Pavline p. d. Reberski in njegova hči Neža.

Društvena poročila.

Izlet na Žigertov stolp je moral zadnjo nedeljo izostati, ker je bilo prejšnji dan grdo vreme. Govori se, da bo izlet v nedeljo, dne 18. t. m.

Študenti pri Mariboru. Naše katol. slov. izobraževalno društvo vrlo napreduje, posebno sedaj, ko je dobilo na lepem, pripravnem kraju čitalnično sobo. Z veseljem opazujemo, kako udje v obilnem številu prihajajo po knjige in časnike ter pristopajo novi udi, tako, da je njih število sedaj narastlo čez 80. Tudi za društveno zastavo sv. Cirila in Metoda se je že precej nabralo, in

je že naročena pri č. šolskih sestrah v Mariboru. Zdaj v kratkem so študenti Slovenci zložili skupaj 16 K in č. g. misijonar Birk so darovali 20 K, za kar bodi vsem srčna hvala. Daj Bog obilo posnemovalcev!

Katol. delav. društvo v M. Puščavi je imelo svoj letni občni zbor dne 11. okt. Izvolil se je večinoma novi odbor. Dobilo je društvo novega predsednika in podpredsednika, pa tudi nekaj novih odbornikov. (Zakaj pa imen ne poveste? Uredništvo.) Upamo, da bodo novi predsednik in njegov namestnik in tako tudi odbor vodili društvo kakor pretečeno leto v prid in korist društva. Ker je nas naš prejšnji gospod predsednik Ivan Karničnik posestnik v Činžatu zapustil in se predsedništvu odpovedal, se mu za njegove zasluge v teku enega leta novi odbor najpriskrnejšje zahvaljuje.

Jarenina. Zadnji čas se redkokejda kaj bere iz naše Jarenine. Pred nekaj leti je tukaj društveno življenje jako cvetelo. A žalibog, da je v zadnjem času nekako vse zapalo. V naši nekaj tako navdušeni mladini je ogenj navdušenosti hotel ugasniti. Bog ne daj, da bi popolnoma ugasnil! Narodno in versko zavedne fante in dekleta potrebujemo tukaj na meji. Mladina naše fane, ki je bila nekaj ponos slovenske zemlje, mora tudi to ostati. Nikakor nočemo rakovo pot hoditi. Da ne bi mislila javnost, da se tukaj nič ne dela, zato priobčimo poročilo o zadnjem poučnem shodu naše mladeniške in dekliške zveze, ki se je vršil zadnjo nedeljo, dne 11. oktobra. V naši čitalnici se je bilo zbralo nekaj navdušenih fantov in veliko več vrlih deklet. Seveda bi jih bilo lahko več prišlo, toda nekateri mladeniči se ogibajo čitalnice. Bog daj, da se to ne bi zgodilo več! Podučni govor je imel g. modroslovec Ivan Bračko. Navduševalno in prepričevalno je govoril, kako bi morala biti naša mladina versko in narodno zavedna. Vse se je čudilo, kako je gospod govornik-lajik ostro ožigosal posebno naše verske odpadnike in kako je opetovano povdarjal, da moramo na to delati, da bo celo javno življenje zopet prešinjala katoliška vera. Na koncu svojega govora je posebno še povdarjal, da je treba mladini izobrazbe. Vzrok, zakaj ne napredujemo je, ker se naši ljudje nočejo učiti, nočejo izobraževati. In predno naši ljudje tega ne izprevidijo, ne bo boljše. Tu ne pomaga tarnanje nič. Brati je treba dobre krščanske časopise in se učiti. Mladenič Rojs se zahvali govorniku in obljubi, da bodo vsaj pri poslušalcih ognjevite besede govornikove padle na rodovitna tla. Na to še spregovori domači gospod kaplan nekaj besed. Njegove misli so bile: Na vseh krajih gori dandanes. Boj je povsod. Posebno mi Slovenci se moramo bojevati za svoje najsvetejše ideale. Za ta boj pa moramo posebno našo mladino navduševati. Mladina mora biti za nekaj navdušena. Ali je za slabo reč ali je za dobro reč navdušena. Mladina, ki ni navdušena za vero in domovino, ni naša mladina. Zato pa kliče govornik: »Jareninski mladeniči in dekleta le naprej in ne nazaj! Navdušujte se nadalje za najdražje svetinje našega naroda. Zbudite mlačneže, dregnite jih, da bodo stopili v našo vrsto in da bo njih žile zopet oživel sveti ogenj navdušenosti za domovino, za ono zapuščeno in otožno vdovo, ki je mati tolikih sirot, ki je s krvjo in solzami napojena in ki ne pozna nič dobrot, ampak le boli.« — Bog daj, da bi shod obrodil obilen sad. Tretji podučni shod bo v nedeljo, dne 25. oktobra.

Dijaška kuhinja v Ptuj je imela dne 13. t. mes. svoj občni zbor, kakor kaže to naznanilo v 40. številu »Slov. Gosp.« t. l. Po poročilu blagajnikovem se je volil novi odbor za prihodnje tri leta, in sicer so bili izvoljeni sledeči p. n. gg.: Oshagan Sim., ces. kr. notar, Zelenik, načelnik okr. zastopa, dr. Brumen in dr. Horvat, odvetnika, Čilenšek, dr. Komljanec in Majcen, profesorji ter Pšunder Ferd., mestni kaplan in katehet. — Namestnika: dr. Jurtela, odvetnik in Pinterič, odvetn. uradnik; vsi v Ptuj. Potem se je

odbor tako le konstituiral: predsednik: Oshagan, c. kr. notar, blagajnik: prof. Majcen in tajnik: mestni kaplan in katehet Pšunder. — Ker pa odbor le zamore delati s pomočjo udov, prosimo, da ga ti velikodušno podpirajo z mesečnimi ali letnimi doneski. — Odbor.

Lešnica pri Ormožu. V nedeljo, dne 11. t. m. se je vršilo v runečki šoli mesečno zborovanje »kmetijskega društva« za Lešnico in okolico. Po prijaznem pozdravu starih in na novo vstopivših udov, predstavil je tačasni predsednik, nadučit. gosp. Vobič, ljube goste, gospoda A. Kosija iz Središča, J. Tomažiča, nadučit. iz Stare ceste, T. Tomažiča, ekonomista iz Hermanc itd. Drugo točko dnevnega reda je prevzel g. A. Kosi in v dvehurnem izbornem govoru slikal praktično delovanje umnega kletarja. Vnela se je prav živa debata: vprašanje je sledilo vprašanju, odgovor odgovoru. Prav grenke se kapale na rovaš naših gostilničarjev, pa navzoči njih zastopnik se je prav dobro odrezal. Najbolj nas je razveselilo živo zanimanje zborovalcev. Tako je prav, možje! In napredujmo v vseh strokah gospodarstva, bodimo složni, nerazrušljivo složni in vspeh nam je zagotovljen! Predsednik se je zahvalil g. predavatelju, vsem cenj. gostom in zborovalcem ter zaključil zborovanje s klicem: na svidenje novembra!

Iz drugih krajev.

Državni zbor se bode sklical 12. novembra, tako poročajo dunajski listi.

Knezoškof Valussi v Trientu je umrl v nedeljo, 11. t. m. Rojen je bil leta 1837. na Furlanskem. Knezoškofom trientinskim je bil imenovan majnika leta 1886.

Trojčki. Pri spod. Sv. Mariji Magdaleni v tržaški okolici povila je M. Germ trojčke, dve deklici in enega fanta, ki so zdravi. Oče je neki zelo vesel. Naj le počaka!

Velikanska goba. Nekdo je našel v gozdu nad Brezovico na Kranjskem velikega, popolno zdravega in užitnega jurčka, kateremu bi lažje rekli »jur«. Njegov premer je meril 31 cm, torej obod njegove strehe skoro eden meter, tehta pa skoro poldrug kg. Pod streho je imel še dva manjša jurčka.

Čuden pogoj v oporoki. Na Francoskem v mestecu Raincy je umrl pred dnevi bankir Mozel in zapustil občini veliko svoto denarja toda le pod tem pogojem, da njegovo truplo slovesno tri ure daleč peljajo na izprehod. In to se je tudi zgodilo. Z godbo in zastavami so peljali truplo tri ure daleč v veliko zabavo otrokom in radovednežem, in zdaj zamore občina mirno vživati zapuščino.

Koliko se je pridelalo žita? »Bulletin des Halles« poroča, da se je letos pridelalo na vsem svetu 1.021.200.000 hektolitrov žita, proti 1.045.700.000 lanskega leta, torej 24.500.000 hektolitrov manj od lani. One dežele, katere izvažajo žito, mogle bi ga oddati 175.600.000 hektolitrov, druge dežele pa bi ga potrebovale 168.500.000 hektolitrov.

Čudna operacija. Profesor dr. Büdinger na Dunaju bo operiral te dni v tamošnji bolnici nekega 50 letnega trgovca iz ogrskega Hradiša. Trgovec je bil že pred dvajsetimi leti obstreljen. Krogla mu je ostala v životu in ves ta čas ni čutil nikakih bolečin. Zadnje dni ga je pa začelo po celem telesu boleti, posebno pa na onem mestu, kjer je tičala krogla. Podal se je takoj na Dunaj, kjer ga bodo operirali s pomočjo Röntgenovih žarkov.

Železniški vozovi za otroke so seveda ameriška iznajdba. Po vseh glavnih ameriških progah je dobiti že take vozove. Otroški vozovi obstoje jedilnice in kopalnice. V spalnici je šest postelj in ravno toliko zibelk. Tudi se v tem prostoru lahko otroci ves dan igrajo, zato so tla pregrnjena z debelimi preprogami, tudi stene so obložene z blazinami, da se otroci ne potolčejo. Poseben prostor je odmerjen varuhinjam, ki pazijo na otroke in jih na končnih postajah izroče, kamor so namenjeni. Varuhinje nastavi železniška uprava.

Loterijske vraže. Znani italijanski pisatelj je spisal knjigo zoper loterijo. Kritika ga je hvalila in mu prorokovala, da bo imela knjiga dober moralni vpliv. In res vpliv ni izostal, kajti kmalu potem je dobil pisatelj sledeče pismo: »Častiti gospod! Iz hvaležnosti do od mene brane knjige proti loteriji primem za pero in Vam naznanim svojo srečo. Vas spis šteje 88 strani, 44 listov in je bil izdan 27. marca. Stavil sem številke 88, 44 in 27 ter zadel terno pri zadnjem vlečenju. O, da bi vsi pisatelji vedno tako koristne knjige pisali!«

Kje so najmanjši voli? Na velikem predindijem polotoku žive voli, katerih velikost ne znaša več kakor 75 centimetrov. Vendar pa imajo te živali izvanredno vstrajnost, so urni in močni. Porabljajo jih za prevažanje majhnih dvokolesnih voz. Ti volčki zamorejo milje daleč neprenehoma leteti in prehodijo v 24 urah 100 angleskih milj, ne da bi pili ali jedli.

Gospodarske drobtinice.

Nekatera splošna pravila umnega kletarstva.

Novodobno vinogradništvo je postala obširna veda, koje znanje se tudi med našimi vinogradniki po nastopu trtne uši v teku zadnjih 20. let bolj in bolj razširja. Iz izkušnje vemo: Kdor hoče pri nas dandanes s pridom preosnovati svoj vinograd ter ga želi pravilno obdelovati in se namerja s to kmetijsko panogo i nadalje trajno ukvarjati, pridobiti si mora v to svrhu o tem ne le temeljitega, teoretičnega znanja in praktičnih izkušenj, koje mora pri obdelovanju združiti z neumorno pazljivostjo, mnogim delom in obilnimi stroški, ampak on si mora prisvojiti tudi vse nauke umnega kletarstva in po njih urediti svoje ravnanje z vinskim pridelkom. To slednje je pri nas na še zelo nizki stopinji dovršenosti. Na nauke umnega kletarstva se ne polaga dovolj važnosti, ker se jih najčešče ne ali premalo pozna. Škoda, ki jo pri tem naše vinogradništvo trpi, je veliko večja nego si jo predočujemo. Naš vinski pridelek in njega promet največ zaradi te

pomanjkljivosti ne more priti trajno do iste veljave, ki bi jo mogel sicer po svoji dobroti zavzemati, niti se ne more vzpriči tuji, večasih boljši, še večkrat pa goljufivi konkurenci vzdržati ne v ceni in ne v prijubljenosti, tako da bi si z njim naši vinogradniki materijalno opomogli, kakor je to pri obilih denarnih žrtvah in drudapolnem delu opravičeno pričakovati in želeli. V korist povzdige našega vinogradništva je tedaj ležeče, da se poprimemo vsi vinogradniki i umnega kletarstva ter da z njim povzdignemo naš vinski pridelek v dobroti, stanovitosti, popolnosti, priljubljenosti in v ceni.

Umno kletarstvo je pa seveda zopet zase veda, ki zahteva veliko teoretičnega znanja zlasti iz kemije, mnogoletne izkušnje in opazovanja ter se ne da na mah priučiti. Ako v naslednjem podamo nekatera splošna pravila o tem, storimo to iz namena, da mlajše, neizkušene vinogradnike, ki še niso imeli prilike obiskati kletarske veščake in ki si morda v očetovi hiši niso pridobili v tej stroki najboljše izglede opozorimo sedaj v jeseni na umno ravnanje s svojim vinskim pridelkom, ko bodo s kletarjenjem pričeli. Nadalje, da v interesu novodobnega vinogradništva zbudimo zanimanje za umno kletarstvo in s tem k povzdigi tej vedi in nje praktični in koristni upeljavi pripomoremo.

Taka splošna pravila so:

1. Sode imej vedno polne! — Sode se ima zato polne, da se ne dela na površju kan, katera glivica se živi od alkohola. Ako se pusti, da nastaja na vinu kan, postajalo bo vino vedno slabotnejše in ako se kan končno tako namnoži, da postane toliko težak, da se v vinu potaplja, potem je tako vino proč zlit, ker je kalno in nima nikake moči več v sebi.

Vedno polne sode se obdrži, če se jih čez kake tri tedne potem, ko se jih je po trgatvi polnilo, pa ne do vehe napolnilo, končno prav do vehe napolni in zabije, potem pa vsak teden ali vsake 14 dni zalije. Za zalivanje se ima v majhnem sodčku dobre zalije, t. j. dobrega, nepokvarjenega vina. Ker pa tudi v teh posodah nastaja kan, zakaditi se mora vsak teden vrh njega nekoliko z žveplenim dimom.

2. Drži v kleti snago, ki je prvi pogoj zdravemu vinu! — Snažni naj bodo sodi, kletarsko orodje, pokladje, stene pobeljene; posebno pazi na to, da ti plesnivec ne bode ugonabljal opravo, kužil zrak in škodoval vinskemu pridelku. V ta namen je vsakotjedensko skrbno brisanje vse kletarske oprave neizogibno potrebno.

3. Klet večkrat prezračuj in sicer po letu v hladnih nočeh, po zimi v gorkih dneh, da obdržiš v njej vedno kolikor mogoče enako toploto!

4. Ne spravljaj k vinu dišečih tvarin, da se vino njih duha ne navzame! — Tu je posebno paziti, da se v vinski klet ne zalaga krompir, kislo zelje, repa, svinjenina itd., po čemur dobi vino duh v najkrajšem času.

(Konec sledi.)

Listnica uredništva: Gosp. J. K. pri Sv. Martinu: Tokrat premalo stvarno! Zdravi!

Loterijske številke

Gradec 10. oktobra: 27, 5, 12, 54, 7.
Dunaj 10. oktobra: 49, 75, 52, 8, 86

Brat. društvu v Žičah je daroval preč. gosp. Ciril Gorican, kapucin na Gor. Štajerskem 50 lepih knjig, za kar mu izreka najtoplejšo zahvalo odbor.

Za poškodovance v kanalski dolini: Jožef Rakun v Rečici 10 K, neimenovana gospa 2 K. Hvala lepa! Kje so posnemovalci?

Društvena naznanila.

Dne 18. oktobra: »Prost. gasila. društva v Logarovcih« tombola v gostilni g. Razlaga.
»Prostov. gasil. društva v Latkovi vasi veselica v prostorih g. J. Cajnar s srečolovom in prosto zabavo.
V Stari cesti pri Ljutomeru tombola v prid šolski mladini v prostorih g. Stanjka Začetek ob 3 uri popoldne.

Med. univ. dr. Ferdinand Kunej,

bivši zdravnik ljubljanske bolnice,

usoja si sl. občinstvu naznaniti, da ordinira od današnjega dne naprej kot okrož. zdravnik **na Vranskem.**

520 3—1

Narav. francosko žganje

ki je iz domačega vina izločen (ekstrahiran) alkohol (mlad konjak), in je od vseh zdravnikov priporočeno zdravstveno, dušo in telo poživljajoče sredstvo, ki pomaga posebno pri trganju po udih, izpadanju las, išijas, odrevenelosti, protinu (reumatizmu), glavobolu in zobobolu. Ena steklenica 1-20 gld. z navodilom uporabe.

Stari konjak se priporoča posebno rekonvalescentnim, bolnim na želodcu in oslabeлим na krvi. Steklenica 1-50 gld. — Pri naročitvi 4 steklen. se pošiljatev frankira.

Benedikt Hertl, posest. graščine Golič pri Konjicah, Sp. Štaj. V zalogi pri Al. Quandest, trgovcu v Mariboru, gosposka ulica in v Mozirju pri Martinu Šuster. 526 53—1

Vizitnice

priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Zahvala.

Povodom smrti našega nepozabnega očeta gospoda

Jožefa Sarnic

zahvalimo se tem potom vsem, kateri so spremili našega nepozabnega očeta k večnemu počitku. Posebno izrekamo priščno zahvalo cenjen. pevcem iz Jarenine za žalostinko ob odprtem grobu.

529 1—1

Rodbina Sarnic.

Naznanilo.

Posestnikom sadonosnikov se naznanja, da so naslednji letošnji sadjerejski kurs z izvrstnim uspehom dovršili in da so sposobni za sadjerejske čuvaje: 1. Aicher Franc v Feldbachu št. 23, 2. Binder Anton v Limbachu št. 12 občina Schlag pri Friedbergu, 3. Dauner Franc v Fladnitz št. 15 pri Feldbachu, 4. Derler Valentin v Pollau št. 138, 5. Ernest Ivan v Mitterdombachu št. 1. pri Hartbergu, 6. Knapp Franz v Kogl št. 8 pri Weiz, 7. Maurer Ferdinand v Dietersdorfu št. 1 pri Fürstenfeldu, 8. Potz Franz v Dechantskirchen pri Friedbergu, 9. Polt Anton v Weinbergu št. 64 pri Fehringu, 10. Zollner Janez v Sebersdorfu št. 10 pri Hartbergu, 11. Čeh Fr. v Ločien št. 20 pri Ptuj, 12. Horvat Jožef v Vodkoveh št. 30 pri Ptuj, 13. Leber Jož. v Ratschendorfu št. 41 pri Omureku, 14. Lipovec Ignacij v Unterschloss št. 10 pri Ljutomeru, 15. Vizovišek Valentin v Gotovljah št. 10 pri Celju.

Ti sadjarski čuvaji, ki so pod uradnim nadzorstvom, so dolžni v sodnijskem okraju, kjer bivajo, na zahtevanje posestnikov, občin, okrajev in kmetijskih zadrug vsa v njihovo stroko spadajoča dela izvrševati. Dnevna plača s brano je 2 K, brez hrane 3 K.

Izven sodnijskega okraja, v katerem prebivajo, smejo delati samo tedaj, ako nimajo v svojem okraju več dela. Delo in plača pa tukaj ni določena, ampak se ravna po dogovoru.

Gradec, v oktobru 1903.

519 1—1

Od dežel. odbora štajerskega.